

1. Een vreselijk bericht...

Wij zien de beelden van de Costa Concordia, en we zijn ontzet, dat zo iets gebeurt. Zo is er nieuws dat je aangrijpt, en zo was er ook in de tijd van Jezus nieuws dat mensen aangreep. 'Weet U het al, Meester? Er waren mensen uit Galilea op weg gegaan om offers te brengen, maar Pilatus heeft ze allemaal laten vermoorden! En toen liep hun eigen bloed door dat van de offerdieren heen...'

Het is een vreselijk bericht. We weten niet precies de achtergrond ervan. Gebeurde het tijdens het offeren in de tempel? Dat is niet zo waarschijnlijk, want Romeinse soldaten mochten absoluut niet in de tempel komen. Of waren deze mensen onderweg? En waarom zijn juist zij vermoord? Dacht Pilatus dat ze een opstand aan het voorbereiden waren? Of was dit een wraakactie van Pilatus, waarvan zomaar een aantal onschuldige burgers het slachtoffer werden, willekeurig gekozen?

2. Zeg nooit: 'Dit is een straf van God'!

Het staat er allemaal niet bij, maar Jezus weet wat er omgaat in de gedachten van de mensen die dit bericht doorgeven. 'Dat zal vast wel een straf van God geweest zijn. Die Galileeërs, die zullen wel wat vreselijks op hun kerfstok hebben gehad, anders had God nooit toegelaten dat ze op zo'n beestachtige manier werden omgebracht.' Dat is de gedachte waarvan Jezus weet dat die leeft. En elke keer steekt die gedachte weer de kop op. Ook op andere plaatsen in de Bijbel lezen we dat mensen die gedachte naar voren brengen. En vandaag de dag is het precies hetzelfde. Het wordt gezegd, te pas en te onpas, als er iets ergs gebeurt: 'Zie je wel? God straft onmiddellijk!' Het werd gezegd in 1953, na de watersnoodramp: 'Dit is een straf van God.' Maar waren de mensen in Zeeland en

op de Zuid-Hollandse eilanden dus grotere zondaars dan de mensen op de Veluwe, en in Brabant en Limburg? U voelt wel aan: zo werkt het niet!

En nu zit u hier, in de kerk, of u luistert naar deze dienst, en u heeft zoveel ellende meegemaakt. Mag ik het eens vragen, op de man af, op de vrouw af: is die gedachte bij u weleens omhoog gekomen? 'Ik moet wel iets vreselijks gedaan hebben. Waarom straft God me anders zo?' Hier, in Lukas 13, haalt Jezus radicaal een streep door deze hele redenering. Net als in het boek Job. Job, die getroffen werd door de ene ramp na de andere, kreeg vrienden op bezoek, die het zeiden: 'Job, natuurlijk is dit een straf van God! Je moet wel iets vreselijks hebben uitgespookt. Biecht het maar op, wat is het, Job?' En dan, aan het einde van het boek Job, dan gaat God Zelf spreken, en Hij is vreselijk boos op die vrienden. Hij zegt: 'Jullie willen alles precies verklaren: ellende, dat móét wel een straf zijn, dus móét er wel een zonde zijn. Maar kunnen jullie Mij begrijpen? Ik ben véél groter dan jullie denken. Probeer nóóit meer zomaar zulke verbanden te leggen. Jullie hebben niet recht over Mij gesproken.'

Jezus zegt in Lukas 13: 2: 'Denken jullie dat deze Galileeërs grotere zondaars waren dan alle andere

Galileeërs, omdat zij dit hebben ondergaan? Nee, zeg Ik jullie...' En Jezus geeft er nog een voorbeeld bij. Oók uit de actualiteit. Blijkbaar is er een toren ingestort bij Siloam, dat is en deel van Jeruzalem. Achttien slachtoffers. Ook daarover werd natuurlijk veel gesproken. 'Denken jullie, dat die achttien mensen op wie de toren bij Siloam viel en die erdoor gedood werden, schuldiger waren dan alle andere mensen die in Jeruzalem wonen? Nee, zeg Ik jullie...'

3. Maar in de Bijbel straft God toch soms wel?

Dit is een heel duidelijke les van de Here Jezus. Maar ik kan me voorstellen dat u denkt: 'Ja, maar in de Bijbel zijn toch ook voorbeelden van mensen die straf krijgen voor iets wat ze fout doen? Bijvoorbeeld: de profeet Jona krijgt de opdracht om in Ninevé te gaan preken, maar hij heeft er geen zin in, en hij gaat met een schip de andere kant op. Wat gebeurt er? God straft Jona door een zware storm te brengen over de zee. De zeelui roepen: 'Wie wordt er gestraft door de goden? Wie heeft er iets fout gedaan?' 'Ja,' zegt Jona, 'ik! Gooi mij maar overboord, dan is de straf van God voorbij.' Uiteindelijk doen ze dat ook, 'Eén, twee, drie, in Gods naam', en inderdaad: de storm gaat liggen.' En dat is niet het enige voorbeeld. Op allerlei plaatsen in de Bijbel wordt beschreven dat God straft. Hoe kan dat nou? Hoe is het te rijmen met wat Jezus hier zegt?

Een paar dingen daarover. Wat Jezus hier doet, is dat Hij het algemene principe van God uitlegt. Dat algemene principe van God, dat vinden we in Genesis 8: 21-22. Daar is net de zondvloed achter de rug. God heeft de wereld gestraft om de zonden van de mensen. Maar het water is weer gezakt. En als Noach en zijn familie dan een offer brengen, dan zegt God: 'Ik zal de aardbodem niet weer vervloeken om de mens, omdat wat er voortkomt uit het hart van de mens boos is, van zijn jeugd af aan, en Ik zal al wat leeft niet weer slaan, zoals Ik gedaan heb. Voortaan zullen, zolang de aarde bestaat, zaaiing en oogst, kou en hitte, zomer en winter, dag en nacht, niet ophouden.' En dan geeft God aan de hemel de regenboog, het teken van Zijn trouw.

De basis waarop wij als mensen leven is dus Gods trouw, Zijn geduld, Zijn genade. Dat is het algemene principe. De wereld rust in de genadige handen van God. Het oordeel van God, dat komt pas aan het eind. 'Voortaan zullen, zolang de aarde bestaat, zaaiing en oogst enzovoorts niet ophouden.'

Dat algemene principe kent soms uitzonderingen. Dan straft God wél. Maar dan zegt Hij het er ook heel duidelijk bij. Die Bijbel is niet voor niets het Woord van God, geïnspireerd door de Heilige Geest. Als God straft, dan is er een profeet, die dat toelicht. Of God maakt het op een andere manier glashelder. En als het niet door God Zelf geopenbaard is, bekend gemaakt, glashelder, dan mag je dus nóóit zeggen: 'Dit is een straf van God.' Zult u het onthouden? Houd jij het ook vast? Nóóit zomaar zeggen: 'Dit is een straf van God'. Niet bij een ander! Wees op je hoede om nooit dat oordeel uit te spreken! Maar óók niet bij jezelf! Denk aan Genesis 8! **Deze wereld rust in de genadige handen van God.** Zijn geduld, dát is de basis onder ons bestaan.

4. Alle mensen zijn niet even goed, maar even slecht

En nu gaan we nog een stap verder. Waaróm mag je dat nooit zeggen: 'Kijk eens, wat jou overkomt? Dat is een straf van God!' Waarom mag je dat ook bij jezelf nooit zeggen: 'Ik moet wel iets vreselijks gedaan hebben, want ik word zó

zwaar gestraft.' Waarom verbiedt Jezus dat? Is dat, omdat God het niet nodig vindt om te straffen? Is dat, omdat wij in Gods ogen toch allemaal best lieve, brave mensen zijn? Kijk, we doen allemaal weleens wat fout, maar ja, de één heeft nou eenmaal een vervelende jeugd gehad, zonder veel liefde, en de ander heeft nou eenmaal een zwakke plek in z'n karakter, en ja, de verleidingen, die zijn ook overal en we zijn toch maar zwakke mensen...

Is dat het? Is dat wat Jezus zegt? 'Je mag nóóit zeggen dat iets een straf van God is, want de mensen zijn uiteindelijk allemaal goed en verdienen geen straf!'

Nou, laten we nog eens even goed lezen! Vers 2: 'Denken jullie dat deze Galileeërs grotere zondaars waren dan alle andere Galileeërs, omdat zij dit hebben ondergaan? Nee, zeg Ik jullie, maar als jullie je niet bekeren, zullen jullie allemaal nét zo omkomen! Of denken jullie, dat die achttien mensen op wie de toren bij Siloam viel en die erdoor gedood werden, schuldiger waren dan alle andere mensen die in Jeruzalem wonen? Nee, zeg Ik jullie, maar als jullie je niet bekeren, zullen jullie allemaal nét zo omkomen!'

Voelt u het? Je mag nooit zeggen: 'God straft jou, en jij bent dus een slecht mens!', *want je bent zelf net zo slecht!* Het is niet zo, dat alle mensen toch eigenlijk wel bovenste beste brave burgers zijn, die hooguit misschien het slachtoffer zijn van hun slechte jeugd en daarom helaas weleens de fout in gaan. Dat is nou de naïeve opvatting van het humanisme. Dat mensen in wezen toch wel allemaal goed zijn. De Bijbel is veel realistischer. Wat Jezus hier leert, dat komt hierop neer: 'Als Zeeland onder water staat, laat dan de Veluwe niet zeggen dat dat een straf van God is. Want als God zou gaan straffen naar de daden van mensen, dan zou Hij meteen door een zondvloed de hele wereld vernietigen! Maar het is nú nog genadetijd! Bekeer je dus! Nu kan het nog! Want als je je niet op tijd bekeert, dan zul je inderdaad omkomen!' Alle mensen zijn niet even *goed*, nee, alle mensen zijn even *slecht!* Iedereen verdient de straf van God. En daarom: bekeer je!

U denkt misschien: 'Wat een zware kost, en wat een zware preek, en wat een zware domineeel!' Nee, dit is wat Jezus Zélf zegt! Als we buiten God om leven, en als dat niet verandert, als we niet tot bekering komen, tot omkeer, dan loopt het verkeerd met ons af. Wij begrijpen dat vaak niet, omdat we ons vergelijken met elkaar. En dan zijn de meeste mensen goed. Prima mensen. Ja, er zijn wel een paar criminelen, maar die stoppen we in de gevangenis. Wij zijn vaak zó gewend aan zo'n manier van denken, dat we ons niet kunnen voorstellen, dat God ons aan het einde van ons leven zou veroordelen. Zó slecht zijn we toch niet?! Deze week was er een moment, waarop ik het me weer opnieuw héél diep bewust werd, dat het anders is, dat we níét goed zijn. Opnieuw kwam het op me af, hoe groot die kloof is tussen God en ons, tussen God en mij. Als je jezelf vergelijkt met andere mensen, dan valt het allemaal wel mee, maar als je jezelf vergelijkt met Jezus... Dan zak je door de grond. Dat moment, dat was tijdens de belijdeniscatechisatie, afgelopen dinsdag. Het ging over navolging van Jezus. En ik las daar een stuk voor, dat ik op Oudejaar 2006 heb voorgelezen in een preek. Een stuk uit dit boekje: 'In Zijn voetspoor', van Charles Sheldon (uitgave Gideon, Hoornaar, ISBN 90-6067-258-5, € 7,50, zeer aanbevolen!). Het is een boekje uit de 19e eeuw. Na die preek in 2006 hebben veel mensen dat boekje gekocht. Misschien u ook wel. Nu las ik het opnieuw, en ik dacht: 'Nu zijn we vijf jaar verder, wat heb ik ermee gedaan?'

Ik ga het ook nu opnieuw lezen, en als u erbij was, indertijd, dan stel ik u deze vraag: 'Wat heeft u ermee gedaan in die vijf jaar?' Als u er toen niet bij was, dan ben ik benieuwd wat het nu met u doet.

Een zwerver klopt aan bij de dominee om hulp bij het zoeken van werk. Maar de dominee is druk en stuurt hem weg. Die zondag preekt de predikant over 1 Petrus 2: 21: 'Want hiertoe zijt gij geroepen, daar ook Christus voor u geleden heeft en u een voorbeeld heeft nagelaten, opdat gij in Zijn voetstappen zoudt treden.' Na zijn preek komt de zwerver naar voren en stelt een aantal vragen. Wat zou dat zijn, 'Jezus volgen', als alle welvarende mensen in deze kerk toezien hoe honderden mensen in dezelfde stad armoede lijden en werkloos zijn? Waarom zingen de mensen: 'Jezus, ik heb mijn kruis opgenomen. Ik verlaat alles om U te volgen', als tegelijkertijd niemand van hen iets doet om hem te helpen? Na zijn toespraak zakt de man, die een hartkwaal heeft, van uitputting in elkaar. Een paar dagen later sterft hij. De volgende zondag doet de predikant een voorstel: hij vraagt vrijwilligers die plechtig beloven een jaar lang bij alles wat ze doen eerste de vraag te stellen: 'Wat zou Jezus doen?' en dan Hem te volgen. Vijftig mensen doen mee. En dit heeft grote gevolgen...

5. Leg je hand in de genadige hand van Jezus!

Dinsdag las ik dit verhaal voor, en ik moet u zeggen: toen kwam het opnieuw heel sterk bij mij binnen: wat gaapt er toch een gigantische kloof tussen ons leven en het leven zoals Jezus dat van ons vraagt. Zoals Hij het heeft voorgeleefd. Werkelijk bij alles je afvragen: 'Wat zou Jezus doen?' en dat dan ook écht doen: wie kan dat een jaar lang volhouden? Wie kan het een dág volhouden? Voelt u het? Jezus is niet somber, Hij is niet zwaar op de hand, Hij is gewoon realistisch, als Hij dat zegt: 'Als jullie je niet bekeren, dan leef je zó ver bij God vandaan, dan kom je om!'

En als we dát gaan beseffen, gemeente, dán gaan we ontdekken, opnieuw of voor het eerst, waarom we Jezus zo bikkellhard nodig hebben. Waarom we bekering nodig hebben, naar Hem toe. Omkeer. Eén keer voor het eerst, maar daarna ook stééds weer. Elke dag. En we gaan het zien, meer dan ooit tevoren, hoe bijzonder het is, dat Hij is gekomen, afgedaald naar de diepste krochten van ons bestaan, om ons te bevrijden van onze schuld. Al ons tekortschieten, al onze zonde, die hele zware rugzak vol, Jezus neemt hem van ons over. Hij heeft geleden voor onze schuld. Jesaja 53: 'Om onze overtredingen werd hij doorboord, om onze ongerechtigheden verbrijzeld; de straf die ons de vrede aanbrengt, was op hem, en door zijn striemen is ons genezing geworden.'

God wíl niet dat wij omkomen. Hij wíl niet dat wij verloren gaan! De wereld rust in Zijn genadige handen. Hij heeft Zijn Zoon gegeven, en dat is een offer, waar we nooit, nooit met ons verstand bij zullen kunnen.

Die kloof tussen wat Jezus vraagt, wat Hij zou doen, en wat wij doen, inderdaad, die is onnoemelijk breed en diep. Maar Jezus Zélf heeft die kloof overbrugd. En nu staat Hij naast ons. En Hij zegt: 'Kom maar. Inderdaad: volg Mij. Maar Ik ren niet vooruit. We doen het sámen. Stapje voor stapje. Eigenlijk is niet de vraag: 'Wat zou Jezus doen?' Want Jezus is dichtbij! Je mag Hem rechtstreeks aanspreken. Daarom is de vraag: 'Heer, wat doet U? Help mij om mijn voeten te zetten in Uw voetspoor. Stap voor stap.' Wij hóéven niet om te komen, want we mógen ons bekeren, omkeren naar Jezus, steeds weer, en onze hand leggen in de genadige hand van de Verlosser. Amen.